

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PROCESSOS PSICOLÒGICS I DESENVOLUPAMENT DE LA PERSONALITAT (0-6)

Coordinació: VERDÚ SURROCA, NOEMÍ

Any acadèmic 2017-18

Informació general de l'assignatura

Denominació	PROCESSOS PSICOLÒGICS I DESENVOLUPAMENT DE LA PERSONALITAT (0-6)			
Codi	100702			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària	3	TRONCAL	Presencial
	Grau en Educació Infantil	3	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	3GG,4GM			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	VERDÚ SURROCA, NOEMÍ			
Departament/s	PEDAGOGIA I PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	CATALÀ			
Horari de tutoria/lloc	Enric Bescó, Dilluns de 15h a 16h, Despatx. 0.06. Cofirmar tutoria per mail (enric@pip.udl.cat)			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BRESCÓ BAIGES, ENRIC	enric@pip.udl.cat	5,4	Contactar per correu electrònic.
GARRETA REIG, ELISABETH	elisabethreig@gmail.com	2,1	
MIRADA GUERRERO, SUSANA	smirada@pip.udl.cat	1,8	Dimarts: 18-19h. Despatx: 2.21
VERDÚ SURROCA, NOEMÍ	noemi.verdu@udl.cat	10,5	Dimecres: 13-14h Despatx 0.6 Edifici Polivalent

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer els marcs teòrics i serveis de l'atenció primerenca.
- Relacionar les característiques de l'etapa amb la creació de situacions educatives que situin l'etapa com a preventiva.
- Dissenyar propostes d'intervenció basades en la movilització de processos cognitius que permetin aprendre als alumnes en aquesta etapa en interacció.
- Conèixer i concretar diferents estratègies organitzatives i didàctiques que promoguin el desenvolupament dels infants en aquesta etapa.
- Conèixer i saber aplicar recursos tecnològics en l'àmbit de l'Educació Infantil.
- Expressar i redactar adequadament les idees.

Competències

- Conèixer els fonaments de l'atenció primerenca.
- Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i adults i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball col·laboratiu i l'esforç individual.
- Dominar les TIC.
- Expressar-se correctament de forma oral i escrita.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Grup Gestions Creatives

BLOC TEMÀTIC [Noemí Verdú 4,2 cr]

Tema 1. Intervenció educativa i atenció primerenca.

Tema 2. La dimensió pedagògica de la interacció entre iguals i amb els adults; la socialització.

Tema 3. Les aptituds cognitives i el rol de la intel·ligència.

Tema 4. Intervenció educativa en contextos heterogenis vers l'educació inclusiva.

BLOC TEMÀTIC [Enric Brescó 1,8 cr]

Tema 5 Disseny d'activitats didàctiques i recursos Web 2.0

Tema 6. Ús de la pissarra digital interactiva a l'aula d'educació infantil.

Grup Infantil Tarda

BLOC TEMÀTIC [Noemí Verdú 4,2 cr]

Tema 1. Intervenció educativa i atenció primerenca.

Tema 2. La dimensió pedagògica de la interacció entre iguals i amb els adults; la socialització.

Tema 3. Les aptituds cognitives i el rol de la intel·ligència.

Tema 4. Intervenció educativa en contextos heterogenis vers l'educació inclusiva.

BLOC TEMÀTIC [Enric Brescó 1,8 cr]

Tema 5 Disseny d'activitats didàctiques i recursos Web 2.0

Tema 6. Ús de la pissarra digital interactiva a l'aula d'educació infantil.

Grup Doble Grau

BLOC TEMÀTIC [Elisabeth Garreta 2,1 cr i Noemí Verdú 2,1 cr]

Tema 1. Intervenció educativa i atenció primerenca.

Tema 2. La dimensió pedagògica de la interacció entre iguals i amb els adults; la socialització.

Tema 3. Les aptituds cognitives i el rol de la intel·ligència.

Tema 4. Intervenció educativa en contextos heterogenis vers l'educació inclusiva.

BLOC TEMÀTIC [Susanna Mirada1,8 cr]

Tema 5 Disseny d'activitats didàctiques i recursos Web 2.0

Tema 6.ús de la pissarra digital interactiva a l'aula d'educació infantil.

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia incorpora diferents dinàmiques i estratègies:

- (1) sessions de classe teòriques - pràctiques on s'alterna el treball informatiu amb pràctiques d'aula
- (2) lectura - estudi de documentació
- (3) sessions de tutoria individual o en grup per fer el seguiment de l'assignatura, aprofundir en els continguts i seguir l'elaboració dels treballs

Pla de desenvolupament de l'assignatura

el pla de desenvolupament s'especificarà a l'aula.

Sistema d'avaluació

El temari consta de dos blocs temàtics: cada bloc es puntuarà sobre deu punts i al final del curs s'obtindrà la qualificació global de l'assignatura amb la ponderació de les qualificacions obtingudes segons els crèdits de la matèria (Bloc 1: 70% i Bloc 2: 30%). Per la superació de la matèria és necessari assolir el 50% de cada bloc. L'aprovat de la matèria s'obté a partir de la qualificació global de 5.

- **Avaluació Contínua:** permet que el professorat rebi informació permanent sobre l'aprenentatge dels estudiants. Això permet conèixer el procés que fa cada estudiant per, quan sigui adequat, orientar-lo, demanar-li millors en les seves produccions, proporcionar-li material complementari, etc. Per tal de poder desenvolupar aquesta avaluació contínua **és del tot necessari que l'estudiant lliuri puntualment**, dins dels terminis assenyalats, les seves produccions o activitats. No s'acceptaran treballs incomplets i/o fora de termini.
- Proves; es realitzarà una prova escrita d'aplicació del contingut treballat a l'aula (bloc temàtic 1: 4 primers temes) i una prova de validació de l'ús de les eines Web 2.0 (bloc temàtic 2)
- És un requisit indispensable la correcció lingüística i formal en les produccions escrites [1] (<http://www.fce.udl.cat/Recursos/guies/guiatreballs.pdf>). Els treballs amb més de 5 errors ortogràfics o presentats incorrectament es retornaran als estudiants. Aquests errors expressius o de presentació incorrecta repercutiran a la qualificació de la matèria.
- Els treballs que es realitzin en el desenvolupament de la matèria incorporaran sempre una bibliografia i webografia on un mínim de 3 documents siguin de llibres i/o revistes científiques.
- Les produccions dels alumnes han de ser originals: el **plagi** és motiu suficient per suspendre la matèria.

Bibliografia i recursos d'informació

Área, M. (2007). "Algunos principios para el desarrollo de buenas prácticas pedagógicas con las TICs en el aula". En: *Revista de Comunicación y pedagogía: Nuevas tecnologías y recursos didácticos*, ISSN 11367733, Nº 222, 2007 , pags. 4247

Ausubel, D.; Novak, J. i Hanesian, H. (1987). *Psicología educativa*. Mèxic: Trillas.

Beltrán, J.; Bueno, J.A. (1996). *Psicología de la educación*. Barcelona: Marcombo

Berger,K.S.; Thompson, R.A. (1997). *Psicología del desarrollo: Infancia y adolescencia*. Madrid: Panamericana.

BOLÍVAR, A. (2008). *Didáctica y currículum: de la modernidad a la postmodernidad*. Ediciones Aljibe: Archidona.

Bronfenbrechner, U. (2002). La ecología del desarrollo humano: experimentos en entornos naturales y diseñados. Barcelona: Paidós.

Bruer, J.T (1995). Escuelas para pensar. Una ciencia del aprendizaje en el aula. Barcelona: Paidós / MEC

Castellví, P. (1997). *Psicología del Desenvolupament*. Barcelona: Proa - Universitat Ramon Llull.

Ceballos, E.; Rodrigo, M.J. (1998). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.

Coll, C. et alt. (1993). *El constructivismo en el aula*. Barcelona: Graó.

Delval, J. A. (2002). *El desarrollo humano* . Madrid: Siglo XXI de España.

Domènech, A. ; Elies, G. i Martí, J. M. (2009) "Racons de joc i d'intercanvi i grupal com al projecte de la nostra comunitat educativa L'espaï de l'escola es transforma". A, *Revista Guix*. <http://www.grao.com/revistas/guix-infantil/050-lacute-escola-infantil-a-lacute-america-llatitude/racons-de-joc-i-dacute-intercanvi-grupal-com-a-projecte-de-la-nosta-comunitat-educativa-lacute-escola-es-transforma> [Consulta: 08.09.2011]

Duskin,R.; Papalia,D.; Wendkos,S. (2001). *Psicología del desarrollo*. Madrid: McGraw-Hill

Equip ICE de la UAB. Pissarra digital <http://blogs.uab.cat/icetecnologies/pissarra-digital> [Consulta: 06.09.2011]

Departament d'Ensenyament – Generalitat de Catalunya (2013). Informació i eines per a la gestió dels centres. En línia: <http://educacio.gencat.cat/portal/page/portal/Educacio/PCentrePrivat/PCPNormativa/PCPDocumentsOrganitzacioGestio/PCPDocuments> [Consulta: 14.09.2013]

Generalitat de Catalunya (2008). *Decret 101/2010, de 3 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil*. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5216, pp. 61472 – 61484

Generalitat de Catalunya (2008). *Decret 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil*. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5216, pp. 68256 – 68272.

- Ferreros, M.L. (1999). *Psicología infantil: de les 6 a los 12 años*. Barcelona: Tibidabo.
- González, E.; Bueno,J.A. (2004). *Psicología de la educación y del desarrollo en la edad escolar*. Madrid: Editorial CCS.
- Gutierrez, F. (2004). Teorías del desarrollo cognitivo. Madrid: McGraw-Hill.
- ICASS (2010) Recull de procediments d'atenció directa per als centres desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP). Departament d'Acció Social i Ciutadania, Generalitat de Catalunya http://www20.gencat.cat/docs/dasc/01Departament/08Publicacions/Coleccions/Eines/Num_10/einesdeu.pdf [Consulta: 14/07/11]
- LAFUENTE BENACHES, MJ & Cantero López, MJ (2010) Vinculaciones afectivas: apego, amistad y amor. Ed. Pirámide, biblioteca universitaria, Madrid.
- López, F. (Coord.) (1999). *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide.
- Marchesi, A. (Coord.) (2001): Desarrollo psicológico y educación 3. Trastornos del desarrollo y necesidades educativas especiales. Alianza. Madrid.
- Ministerio de educación, política social y deporte (2008). *Guía de estándares de calidad en atención temprana*. Madrid: Patronato sobre la discapacidad, Gobierno de España.
- Palacios,J.; Marchesi,A.; Coll.C (1990). Desarrollo psicológico y educación. Tomo I: Psicología Evolutiva. Tomo II: Psicología de la Educación. Madrid: Alianza.
- Perinat, A. (1988). Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico. Barcelona: UOC.
- SÁNCHEZ HUETE, J: C. (Coord) (2008). *Compendio de Didáctica General*. Editorial CCS: Madrid
- Santrock, J.W. (2003). *Psicología del desarrollo en la adolescencia*. Madrid: McGraw-Hill.
- Servei d'Educació Inclusiva i de Coordinació de Programes Transversals (2009) Aprendre junts per viure junts . Pla d'accio 2008-2015. Departament d'Acció Social i Ciutadania, Generalitat de Catalunya. Edició: Servei de Comunicació i Publicacions <http://www.esplai.org/mirall/PDF/Aprendre%20Junts.pdf> [Consulta: 14/07/11]
- Stassen Berger, K. & Thompson, R. (1997) Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia. Ed. Medica panamericana, Madrid.
- Stassenk, K.; Thomson, R. (1997). *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Madrid: Panamericana.
- TEJADA, J. (2005). *Didáctica - Currículum. Diseño, desarrollo y evaluación curricular*. Davinci: Barcelona
- Triadó, C.; Martínez,G.; Villar,F. (2000). *Psicología del desenvolupament: adolescencia, maduresa i senectud*. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- Trianes, M.V.; Gallardo,J.A. (Coord.) (1998). *Psicología de la educación y del desarrollo*. Madrid: Pirámide.

Webgrafia i revistes digitals:

- Advances in Cognitive Psychology <http://www.ac-psych.org/?id=2&rok=2007&issue=4>
- Applied Cognitive Psychology <http://www3.interscience.wiley.com/journal/4438/home?CRETRY=1&SRETRY=0>
- Us metodològic de les pissarres digitals: <http://www.xtec.cat/formaciotic/dvdformacio/materials/t006/index.html>
- Iniciació a l'ús de la pissarra digital interactiva: <http://www.xtec.cat/formaciotic/dvdformacio/materials/t006/index.html>
- Formació telemàtica específica eduCAT1x1 à Mòdul 3. La pissarra digital com a escenari de la interactivitat a l'aula: <http://www.xtec.cat/formaciotic/dvdformacio/materials/ts1x1/index-4.html>
- Recursos TAC i estratègies per a l'Educació Infantil à Mòdul 2. La pissarra digital <http://gregal.xtec.cat/formaciotic/dvdformacio/materials/tdei2/index-3.html>